

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000775

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-02-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 26.02.2024 № 86

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боковикова Євгенія Олександрівна

2. Yevheniia O. Bokyukova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0577-3569

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 31-01-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 2023-25
ID3421

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.21

Тема дисертації:

1. Правове регулювання міжбюджетних відносин при формуванні доходів місцевих бюджетів.
2. Legal regulation of inter-budgetary relations in the formation of revenues of local budgets.

Реферат:

1. Дисертація є першим у вітчизняній юридичній науці комплексним дослідженням впливу правового регулювання міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України до місцевих бюджетів і міжбюджетних трансфертів між місцевими бюджетами на формування дохідної частини місцевих бюджетів. У дисертаційному дослідженні здійснено синтетичну наукову розробку теоретичних та практичних проблем правового регулювання міжбюджетних трансфертів при формуванні доходів місцевих бюджетів. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень, запропонованих особисто здобувачем. Визначено співвідношення бюджетно-правових понять «надходження бюджету» та «доходи бюджету» і здійснено їх оцінку з огляду на вимоги нормопроектувальної техніки. У визначенні поняття «надходження бюджету» запропоновано акцентувати увагу на тому, що насамперед надходження є

фінансовими ресурсами, грошовими коштами, а перелік груп таких фінансових ресурсів залежно від джерела їх походження пропонується закріпити окремо. Досліджено особливості конструкції «справляння надходжень» і сформульовано підстави недоцільності її застосування у чинному бюджетному законодавстві з огляду на взаємовиключний характер застосовуваних понять. Для встановлення коректності змісту конструкції «справляння надходжень» запропоновано визначити темпоральний критерій як такий, за яким грошові кошти можна вважати такими, що підпадають під категорію надходжень. У дослідженні сформульовано власне визначення поняття «доходи бюджету» і визначено шляхи удосконалення норм бюджетного законодавства, що регулюють визначення надходжень бюджету. У визначенні поняття «надходження бюджету» запропоновано акцентувати увагу на тому, що надходження є фінансовими ресурсами, грошовими коштами, а перелік груп таких фінансових ресурсів залежно від джерела їх походження закріпити окремо. За результатами оцінки впливу міжбюджетних трансфертів на дохідну частину місцевих бюджетів визначено, що міжбюджетні трансферти відіграють важливу роль у стимулюванні розвитку місцевих бюджетів та створенні умов для збільшення доходів органів місцевого самоврядування. У структурі доходів місцевих бюджетів значну частину займають трансферти, частка яких кожного року поступово зменшується. Узагальнено підходи до класифікації міжбюджетних трансфертів, серед яких класифікації залежно від моделі побудови міжбюджетних відносин у конкретній державі, наявності цільового призначення, строку надання, наявності вирівнюючої спрямованості, ступеня їх обов'язковості, напрямку руху грошових коштів, напрямку руху міжбюджетних фінансових потоків. За результатом системного тлумачення норм бюджетного законодавства визначено критерії класифікації міжбюджетних трансфертів в Україні: за джерелом закріплення, за порядком розподілу і умовами надання, за підставою перерахування коштів, за періодичністю перерахування, залежно від головного розпорядника, залежно від суб'єкта, уповноваженого здійснювати розподіл та перерозподіл обсягів міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України місцевим бюджетам та між місцевими бюджетами. Запропоновано тимчасово виділити окрему класифікацію міжбюджетних трансфертів залежно від можливості використання залишків коштів, що пов'язано з введенням на території України правового режиму воєнного стану. Надано авторське визначення горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій і сформульовано перелік ознак, що характеризують вказаний механізм. Окремо наголошено на необхідності вдосконалення існуючого механізму горизонтального вирівнювання, якому має передувати здійснення відповідних економічних розрахунків і перегляд усіх параметрів механізму формування місцевих бюджетів з урахуванням стану їх виконання на новій територіальній основі. Для коректного розрахунку індексів податкоспроможності кожного окремого місцевого бюджету запропоновано надати перевагу використанню не статистичної, а наявної кількості населення, які здебільшого суттєво відрізняються. Доцільним вбачається зменшення рівня дотаційності місцевого бюджету у випадку зменшення рівня податкоспроможності за відсутності на це об'єктивних причин.

2. The dissertation is the first comprehensive research in the national legal science of the impact of legal regulation of intergovernmental transfers from the State Budget of Ukraine to local budgets and intergovernmental transfers between local budgets on the formation of local budget revenues. The dissertation carries out a synthetic scientific development of theoretical and practical problems of legal regulation of intergovernmental transfers in the formation of local budget revenues. As a result of the study, a number of new scientific provisions proposed by the applicant were formulated. The correlation of the budgetary and legal concepts of «budget revenues» and «budget income» is determined and their assessment is made in view of the requirements of rulemaking technique. In defining the concept of «budget revenues» it is proposed to emphasize that, first of all, revenues are financial resources, cash, and the list of groups of such financial resources, depending on the source of their origin, is proposed to be fixed separately. The author examines the peculiarities of the «revenue collection» concept and formulates the grounds for inappropriate use of this concept in the current budget legislation, given the mutually exclusive nature of the concepts used. In order to establish the correctness of the content of the concept of «revenue collection», the author proposes to define the temporal criterion as the one according to which funds can be considered as falling under the category of revenues. The study formulates

the author's own definition of the concept of «budget revenues» and identifies the ways to improve the provisions of budget legislation governing the determination of budget revenues. In defining the concept of «budget revenues», it is proposed to focus on the fact that revenues are financial resources, cash, and to set out a list of groups of such financial resources depending on the source of their origin. Based on the results of the assessment of the impact of intergovernmental transfers on the revenues of local budgets, it is determined that intergovernmental transfers play an important role in stimulating the development of local budgets and creating conditions for increasing the revenues of local governments. In the structure of local budget revenues, a significant part is occupied by transfers, the share of which is gradually decreasing every year. The author summarizes approaches to the classification of intergovernmental transfers, including classifications depending on the model of building intergovernmental relations in a particular state, the availability of a targeted purpose, the term of provision, the availability of an equalizing orientation, the degree of their mandatory nature, the direction of cash flow, and the direction of intergovernmental financial flows. Based on a systematic interpretation of budgetary legislation, the author identifies the criteria for classifying intergovernmental transfers in Ukraine: by the source of allocation, by the procedure for distribution and terms of provision, by the basis for transfer of funds, by the frequency of transfer, depending on the main spending unit, depending on the entity authorized to distribute and redistribute the amounts of intergovernmental transfers from the State Budget of Ukraine to local budgets and between local budgets. The author proposes to temporarily allocate a separate classification of intergovernmental transfers depending on the possibility of using the fund balances which is associated with the introduction of the legal regime of martial law in Ukraine. The author's own definition of horizontal equalization of tax capacity of territories is provided and a list of features characterizing this mechanism is formulated. The author also emphasizes the need to improve the existing mechanism of horizontal equalization, which should be preceded by appropriate economic calculations and revision of all parameters of the mechanism of local budget formation, taking into account the status of their implementation on a new territorial basis. For the correct calculation of the tax capacity indices of each individual local budget, it is proposed to give preference to the use of the actual population rather than the statistical one, which mostly differ significantly. The author considers it expedient to reduce the level of subsidization of the local budget in the event of a decrease in the level of tax capacity in the absence of objective reasons.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Боковикова Є. О. Співвідношення понять «доходи бюджету» і «надходження бюджету»: актуальні питання правового регулювання. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки//Б. № 4 (31). 2020. С. 117-121.
- 2. Боковикова Є. О. Додаткові дотації на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів: сучасний стан і перспективи правового регулювання. KELM (Knowledge Education Law Management). № 6 (42). 2021. С. 146-149.
- 3. Боковикова Є. О. Механізм надання освітньої субвенції: проблеми правового регулювання. Приватне та публічне право//Б. № 2. 2021. С. 36-42.
- 4. Боковикова Є. О. Роль міжбюджетних трансфертів до місцевих бюджетів у фінансуванні видатків держави в умовах воєнного стану: правове регулювання. KELM (Knowledge Education Law Management).

№ 2 (46). 2022. С. 197-201.

- 5. Боковикова Є. О. Доходи місцевих бюджетів в умовах воєнного стану: фінансово-правовий аспект. KELM (Knowledge Education Law Management). № 4 (48). 2022. С. 290-295.
- 6. Bokovykova Yuliia, Bokovykova Yevheniia. Approaches to the classification of interbudget transfers in Ukraine and abroad. Підходи до класифікації міжбюджетних трансфертів в Україні і за кордоном. Baltic Journal of Legal and Social Sciences. № 3. 2022. Р. 4-10.
- 7. Боковикова Є. О. Субвенції у складі доходів місцевих бюджетів: правове регулювання та класифікація. Правові новели//Б. № 19. 2023. С. 499-505.
- 8. Боковикова Є. О. Актуальні проблеми формування доходів місцевих бюджетів: правові аспекти. Теорія та практика сучасної юриспруденції: матеріали XXIII наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 квітня 2020 р.) Харків, 2020. С. 140-142.
- 9. Bokovykova Ye. The place of particular intergovernmental transfers in the structure of Kharkiv local budget. Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців: матеріали всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Харків, 20 травня 2020 р.). Харків, 2020. С. 3-6.
- 10. Bokovykova Ye. Intergovernmental transfers in the structure of local budget revenues. Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців: матеріали всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Харків, 27 травня 2021 р.). Харків, 2021. С. 31-36.
- 11. Боковикова Є.О. Щодо удосконалення Бюджетного кодексу України в частині горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій. Реформування національного та міжнародного права: перспективи та пріоритети : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21-22 січня 2022 р.). Одеса : ГО «Причорноморська фундація права», 2022. С. 39-42.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000965

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білінський Дмитро Олександрович

2. Dmytro O. Bilinsky

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5694-9352

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Латковська Тамара Анатоліївна
2. Tamara A. Latkovska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3159-5994

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клімова Світлана Миколаївна
2. Svitlana M. Klimova

Кваліфікація: д.ю.н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5106-6873

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шульга Тетяна Михайлівна
2. Tetyana M. Shulga

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8223-5812

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Ірина Миколаївна

2. Iryna M. Bondarenko

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6561-9857

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кобильнік Дмитро Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кобильнік Дмитро Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна